

Tekstilarbeidere

Tekstilarbeiderne jobber i 12 timer 6 dager i uka. Lønna er 1800 kroner i måneden.

Oppgave

1. Legg en plan for hvordan dere skal få fabrikkene med på en ny og bedre arbeidsavtale når det kommer til lønn, arbeidstid og andre arbeidsforhold
2. Vurder om det er lurt å samarbeide med de andre gruppene av arbeidere
3. Få myndighetene til å støtte dere. Her er noen argumenter dere bruke:
 - Dere tjener mindre enn minstelønna i landet
 - Europeiske land blir stadig mer opptatt av etisk handel. Om arbeidsforholdene er dårlige, kan de flytte produksjonen sin til andre land. Da mister landet mange arbeidsplasser
 - Arbeidsforholdene nå er så dårlige at dere vurderer streik. Det vil alle tape på.
4. Bestem hvem som gjør hva når spillet starter
 - Send noen til de andre arbeiderne for å høre om de ønsker å forhandle sammen med dere i møte med fabrikkene
 - Send noen for å forhandle med fabrikkene
 - Send noen for å overtale myndighetene til å støtte dere
 - Send noen til ILO for å få råd

Se video for mer informasjon

Skoarbeidere

Skoarbeiderne jobber i 12 timer 6 dager i uka. Lønna er 1950 kroner i måneden.

Oppgave

1. Legg en plan for hvordan dere skal få fabrikkeneierne med på en ny og bedre arbeidsavtale når det kommer til lønn, arbeidstid og andre arbeidsforhold

2. Vurder om det er lurt å samarbeide med de andre gruppene av arbeidere

3. Få myndighetene til å støtte dere. Her er noen argumenter dere bruke:

- Dere tjener mindre enn minstelønna i landet
- Europeiske land blir stadig mer opptatt av etisk handel. Om arbeidsforholdene er dårlige, kan de flytte produksjonen sin til andre land. Da mister landet mange arbeidsplasser
- Arbeidsforholdene nå er så dårlige at dere vurderer streik. Det vil alle tape på.

4. Bestem hvem som gjør hva når spillet starter

- Send noen til de andre arbeiderne for å høre om de ønsker å forhandle sammen med dere i møte med fabrikkeneierne
- Send noen for å forhandle med fabrikkeneierne
- Send noen for å overtale myndighetene til å støtte dere
- Send noen til ILO for å få råd

Se video for mer informasjon

Lagerarbeidere

Lagerarbeiderne jobber i 11 timer 6 dager i uka. Lønna er 2200 kroner i måneden.

Oppgave

1. Legg en plan for hvordan dere skal få fabrikkene med på en ny og bedre arbeidsavtale når det kommer til lønn, arbeidstid og andre arbeidsforhold
2. Vurder om det er lurt å samarbeide med de andre gruppene av arbeidere
3. Få myndighetene til å støtte dere. Her er noen argumenter dere bruke:
 - Dere tjener ikke mer enn det er som er minstelønna i landet
 - Europeiske land blir stadig mer opptatt av etisk handel. Om arbeidsforholdene er dårlige, kan de flytte produksjonen sin til andre land. Da mister landet mange arbeidsplasser
 - Arbeidsforholdene nå er så dårlige at dere vurderer streik. Det vil alle tape på.
4. Bestem hvem som gjør hva når spillet starter
 - Send noen til de andre arbeiderne for å høre om de ønsker å forhandle sammen med dere i møte med fabrikkene
 - Send noen for å forhandle med fabrikkene
 - Send noen for å overtale myndighetene til å støtte dere
 - Send noen til ILO for å få råd

Se video for mer informasjon

FNs arbeidsorganisasjon ILO

Dere er en ekspertgruppe fra *International Labour Organization* (ILO). ILO er FNs organisasjon for arbeidsliv, laget for å forbedre forholdene til arbeidere verden over. Dere skal åpne et kontor i Phnom Penh i Kambodsja der dere skal være rådgivere for partene i arbeidslivet: arbeidere, fabrikkere og myndighetene.

Oppgave

Før spillet starter

1. Les igjennom den vedlagte talen. Denne skal holdes når spillet starter.
2. Sett dere inn i rådene dere skal gi til arbeidere, fabrikkere og myndigheter.
3. Velg hvem av dere som skal gi råd og kritikk til fabrikkene og myndighetene, og hvem som skal gi råd til arbeiderne.

Underveis i spillet

1. Spillet starter ved at dere åpner et ILO-kontor i byen. Les opp den vedlagte talen når spillederen gir dere beskjed.
2. Gi råd til arbeiderne og fabrikkene. Oppsøk selv gruppene om de ikke kommer til ILO-kontoret
3. Få fabrikkene til å gå i dialog med arbeiderne og myndighetene. Dere kan også legge til rette for forhandlinger mellom partene, dersom dere ser at gruppene ikke får det til selv
4. Gi råd og still krav til myndighetene

Se video for mer informasjon

Åpningstale som leses opp

Kjære gjester.

Det er med stor glede at vi i dag åpner et nytt ILO-kontor i Kambodsja. Dette kontoret vil være et viktig sted for samarbeid mellom arbeidstakere, arbeidsgivere og myndigheter. Sammen skal vi finne gode løsninger for alle parter, og sikre et godt arbeidsliv for alle.

ILO har i over 100 år vært FNs organisasjon for arbeidsliv, og vi jobber for å sikre at alle parter følger lover og regler. Vi er spesielt opptatt av å bekjempe barnearbeid og tvangsarbeid, å sikre at alle arbeidere får lov til å være del av en fagforening, og for likestilling på arbeidsplassen.

Med 186 medlemsland er ILO en av de mest suksessrike organisasjonene i FN. Vi ser frem til å samarbeide med alle parter.

Herved erklærer jeg ILO-kontoret i Kambodsja for åpent. Velkommen til dialog og samarbeid, og lykke til med forhandlinger om nye arbeidsavtaler!

ILOS råd til fabrikkere og myndigheter	ILOs råd til arbeidere
Oppfordre fabrikkene og myndighetene til å gå i dialog med arbeiderne	Arbeidernes fagforeninger burde samarbeide med hverandre de har felles interesser og det skaper ekstra styrke. Baksiden kan være at arbeiderne fremstår for «aggressive» overfor fabrikkene, og at de får de andre imot seg.
Minn om at arbeiderne har rett til å være organisert i fagforeninger og å forhandle sammen	Det er mange fordeler med å gå i dialog med både myndighetene og fabrikkene. Her kan dere jobbe for at de skal forstå deres synspunkter og for å få fram gode løsninger.
Tips om at forbrukerne i Europa i økende grad er opptatt av etisk produserte klær der arbeiderne har gode arbeidsforhold	Arbeiderne har rett til å streike. Dette er slått fast i en FN-avtale som Kambodsja har signert
Minn om at myndighetene har forpliktet seg til FNs bærekraftsmål, hvor mål 8 handler om både anstendig arbeid og økonomisk vekst	Arbeiderne har rett til å være del av en fagforening og å ha forhandlinger om lønn og arbeidsforhold sammen. Dette er slått fast i ILO-avtaler som Kambodsja har signert
Det er dokumentert mange brudd på ILO-reglene i tekstilfabrikkene i Kambodsja: • For varme fabrikklokaler • Blokkerte nødutganger • For lange arbeidsdager	Myndighetene skal jobbe for å nå FNs bærekraftsmål. Mål nr. 8 handler både om å sikre et godt arbeidsliv for alle og økonomisk vekst

Myndigheter

Myndighetenes viktigste oppgave er å opprettholde økonomisk og politisk ro. Dere ønsker å unngå streik eller lockout. Det er derfor viktig å ta initiativ til samtaler med arbeiderne og fabrikkene.

Oppgave

1. Legg en plan for hvordan dere kan megle mellom partene sånn at det ikke blir streik eller lockout.
2. Vurder om dere skal presse fabrikkeieren for at alle arbeidere skal få minimum minstelønn, eller om det er viktigere at fabrikken ikke går konkurs. Ønsker dere å støtte fabrikkeierne, støtte arbeiderne eller ikke ta part med noen?
3. Dere har latt fabrikkeierne utsette prosjekter som kunne bedret arbeidsforhold og sikkerhet for de ansatte. Dere er bekymret for å få kritikk fra ILO om dette. Legg en plan for hvordan dere vil svare på denne kritikken.
4. Legg en plan for hvordan dere kan unngå streik eller lockout, og dermed bevare ro i landet. Dere bør innta en meklerrolle mellom de ulike partene, og gi et tydelig signal til alle parter om at streik eller lockout ikke vil lønne seg for noen.
5. Bestem hvem som gjør hva når spillet starter
 - Send noen for å lytte til arbeiderne for å lytte til hva som er det viktigste for dem
 - Send noen for å lytte til fabrikkeierne for å lytte til hva som er det viktigste for dem
 - Hjelpe arbeiderne og fabrikkeierne med å få til en avtale
 - Send noen til ILO for å få råd
 - Dere kan bestemme og øke minstelønnen i landet, men dere bør i så fall undersøke om fabrikkeierne har råd til dette.

Se video for mer informasjon

Fabrikkereiere

Oppgave

1. Finn ut hvor mye dere kan og vil gi arbeiderne i lønn. Bruk budsjettet.
2. Finn ut hvor mye dere kan og vil gi arbeiderne i redusert arbeidstid eller bedre arbeidsforhold. Bruk budsjettet.
3. Lag en plan for hvordan dere skal overbevise arbeiderne om at dere ikke har råd til høye lønninger og dyre tiltak, og at de kan miste jobben om de streiker.
4. Legg en plan for hvordan dere kan få myndighetene til å støtte dere. Her er noen argumenter dere kan bruke   • Fabrikken er viktig fordi de gir jobb til veldig mange mennesker. Det bør myndighetene støtte.• Jo mer fabrikken tjener, jo mer vil fabrikken betale i skatt til myndighetene. Det er bra for dem.• Kostnadene må holdes nede slik at kleskjedene ikke flytter produksjonen sin til andre land. Det kan derfor være vanskelig å skulle gi alle ansatte minstelønn til enhver tid
5. Bestem hvem som gjør hva når spillet starter   • Send noen for å snakke med arbeidstakergruppene• Send noen for å overtale myndighetene til å støtte dere• Send noen til ILO for å få råd
6. Når spillet nærmer seg slutten, må dere tilby arbeiderne en ny arbeidsavtale basert på forhandlingene med de ulike gruppene. Fyll ut det vedlagte skjemaet. Dersom arbeiderne er fornøyde med avtalen, kan de signere den. Er de ikke fornøyde, kan det bli streik. Dere kan også velge å innføre lockout for å legge press på arbeiderne.

Se video for mer informasjon

Budsjett

Fabrikken gjør det ganske godt økonomisk, og har råd til å gi arbeiderne noen forbedringer. Men dere ønsker likevel å gi så lite som mulig, slik at dere selv tjener mest mulig. Det verste er likevel om det blir streik, for da stopper inntjeningen. Arbeiderne ønsker både bedre arbeidsvilkår, kortere arbeidsdager og bedre lønn.

Dagens situasjon

Gruppe	Månedslønn	Arbeidsdag	Arbeidsforhold
Tekstilarbeidere	1800 kr	12 timer	Misfornøyd
Lagerarbeidere	2200 kr	11 timer	Misfornøyd
Skoarbeidere	1950 kr	12 timer	Misfornøyd

- Dere har råd til å kutte arbeidernes arbeidsdag med til sammen 3 timer. For eksempel kan hver av gruppene få en time kortere arbeidsdag, eller én gruppe kan få 3 timer kortere dag.
- Hvis dere ikke bruker penger på forbedrede arbeidsforholdene, har dere råd til å øke månedslønnen til de ulike gruppene av arbeidere med 600 kroner til sammen. Alt kan gis til én av arbeidstakergruppene, eller dere kan fordele summen på alle gruppene. Men dere vil helst gi mindre i lønnsøkning. Øker dere lønnen med mer enn 600 kr, går dette fra fabrikkernes inntekt.
- Dersom dere bruker penger på bedre arbeidsforhold på fabrikken, kan dere gi 500 kroner i lønnsøkning, og fortsatt ha god inntjening selv.

Arbeidsavtale om lønn og arbeidsvilkår på *Wing Yang*

Lønn

Arbeidstakere	Nåværende månedslønn	Ny månedslønn
Tekstilarbeidere	1800 kr	
Lagerarbeidere	2200 kr	
Skoarbeidere	1950 kr	

Arbeidstid

Arbeidstakere	Nåværende arbeidstid per dag	Ny arbeidstid per dag
Tekstilarbeidere	12 timer	
Lagerarbeidere	11 timer	
Skoarbeidere	12 timer	

Forbedringer av andre arbeidsforhold

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Signaturer

Tekstilarbeidere

Skoarbeidere

Lagerarbeidere

Fabrikkeier

